

synes at udarte til mellem den ærede Minister og det ærede Medlem for Ribe Amts 3dje Valgtres (Sens Bust), men kun sige, at det har sikkert ikke i nogen Maade været Udvalgets Mening, at disse Medhjælpssummer skulle anvendes som et Slags Udbalant for Gæstgiveriet hos Formanden. Det nedlægger jeg Indsigelse imod; det har aldrig været Udvalgets Ønske eller Tanke, og jeg tror ogsaa, at som Regel er Sogneraadsformanden, hvor Sogneraadets Medlemmer samles hos ham, saa honnet en Mand, at han ikke tager Betaling for den Smule Traktament, som han giver sine Kolleger. Det er vist kun meget faa Steder, man anvender en saadan Smaalighed, at man betaler Formanden for den Smule Beværtning, han byder sine Kolleger. Jeg tror, Forholdet er saaledes, at enten har Sogneraadet et bestemt dertil lejet Lokale, hvor det holder sine i Reglen maanedlige Møder, eller ogsaa holde de deres ordinære Møder paa Omgang hos de forskellige Sogneraadsmedlemmer skiftevis. Det sidste er enkelte Steder Tilfældet, og det er som oftest for at spare Kommunen den Udgift, det medfører at have et lejet Sogneraadslokale. Jeg er derfor enig med den højtærede Minister i den Betragtning, at Formanden bør ikke give Lokale til Sogneraadsmøderne og bør som Regel ikke optræde som Vært her. Det kunde ganske vist se underligt ud, og ikke mindst, naar det er en Godejer som den ærede Minister, der er Formand, hvad han jo selv fortalte os. Det kunde let kaste en Skygge over Sogneraadet, naar de hver Gang holdt deres Møder hos ham, men det maa Sogneraadsmedlemmerne om, det er ikke værd, at vi blande os deri. — Men endvidere vil jeg udtale, hvad jeg pointerede før, at Sogneraadets Arkiv er det absolut nødvendigt, at Formanden maa have hos sig, og det antager jeg ogsaa, at han har i saa godt som alle Tilfælde. Det vilde blive meget for dyrt for Kommunerne, naar de skulde leje Lokale til Opbevaring ogsaa af Arkivet, og ikke blot til at Sogneraadet skulde holde Møder der. — Jeg er selvfølgelig min ærede Ven fra Ribe (Sens Bust) taknemmelig for den Omhu, hvormed han har lettet mig mit Hverv som Ordfører. Jeg vil dog bemærke, at det ærede Medlem synes at have glemt, hvorledes det oprindelige Lovforslag var affattet, thi det er fuldstændig urigtigt, naar han før fremhævede, at Ministerens Tanke med at lægge Hartkornet til Grund for Beregningen af den Medhjælpssum, der maatte tiltaas Sogneraadetsformanden, var i Overensstemmelse med Affattelsen af det oprindelige Lovforslag.

Naar det ærede Medlem vil tage Lovforslaget for sig, vil han se, at det oprindeligt ogsaa har lagt Indbyggerantallet til Grund for Beregningerne og ikke Hartkornet. I den Henseende skal jeg over for den ærede Indenrigsminister udtale, at naar Udvalget ikke har villet lægge Hartkornet til Grund, men er gaaet over til Indbyggerantallet, da er det efter nøje Overvejelse i Udvalget. Det er ganske rigtigt, hvad den højtærede Indenrigsminister ansøgte, at flere Amtsraad have lagt Hartkornet til Grund for Beregningen af den Medhjælpssum, som kunde tiltaas en Sogneraadetsformand, men ved nærmere Overvejelse viser det sig jo, at der er mange Kommuner, navnlig i Sylland, hvor der er et meget stort Folketal, men kun et i Forhold dertil særlig lille Antal Tønder Hartkorn, og derfor mener Udvalget — og derom er der ingen Uoverensstemmelse i Udvalget — at Beboernes Antal angiver bedre Maalestoffet for Bedømmelse af det Arbejde, der udføres af Sogneraadetsformanden, end det Antal Tønder Hartkorn, der findes inden for Kommunens Omraade. Den højtærede Minister søgte jo i sit første Foredrag at anføre et Tal af henved 200,000 Kr., som vilde blive en nødvendig Konsekvens af de kommunale Udgifter her i Landet, hvis man vedtog dette Forslag, men den højtærede Minister glemmer jo at trække de Summer fra, der allerede nu gives ud; i alt Fald efter de Oplysninger, der foreligger for Udvalget, er der kun meget faa Kommuner, hvor man ikke allerede nu anvender Medhjælpssummer, og derfor maa man, naar man vil bedømme Følgen af det foreliggende Lovforslag, først vide, hvilke Summer der nu gives ud i dette Øjemed, og hvilke Summer der kunne ventes udgivne efter Lovforslaget, og det vil da vise sig, at det er kun en saare ringe Forøgelse af de kommunale Udgifter, Lovforslaget vil medføre, i alt Fald er det ikke noget at tale om. Jeg vil med det samme henlede den højtærede Indenrigsminister Opmærksomhed paa Forholdet imellem Købstæderne og Landet. Hvad er det ikke for Summer, vi udrede aarligt af Statskassen til de kommunale Forhold i Købstæderne; lad os ikke glemme, at Formændene for de kommunale Raad i Byerne ere Statsembedsmænd, at de lønnes af Statskassen, og de Kontorholdsudgifter, som afholdes i Købstæderne, ere jo meget betydelige; derimod faa Landboerne ingen Ting af Statskassen. Kan man gaa til at udrede saa store Udgifter til de kommunale Forhold i Byerne ogsaa af Statskassen, forekommer det mig dog højt mærkværdigt, at man fra Regeringens Side sætter sig imod, at Kommunerne faa Lov til